

Uchwała nr V/24/2018
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi
z dnia 2 lutego 2018 roku
w sprawie opinii dotyczącej możliwości wykupu obligacji
emitowanych przez Samorząd Województwa Łódzkiego
z przeznaczeniem na finansowanie planowanego deficytu budżetu
oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań
z tytułu kredytu oraz emisji papierów wartościowych

Na podstawie art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2016 r., poz. 561) i art. 91 ust.2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2017 r., poz. 2077) Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi:

1. Roman Drozdowski	- przewodniczący
2. Krzysztof Kozik	- członek
3. Tomasz Karwicki	- członek

uchwała, co następuje:

wyraża opinię, że Samorząd Województwa Łódzkiego posiada możliwość wykupu w latach 2022-2027, obligacji planowanych do emisji w roku 2018, w kwocie 120.000.000,00 zł (słownie: sto dwadzieścia milionów złotych), z przeznaczeniem na finansowanie planowanego w 2018 roku deficytu budżetu Województwa Łódzkiego oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytu bankowego oraz z tytułu emisji papierów wartościowych, pod warunkiem realizacji przez Województwo założeń przyjętych w przedłożonej Izbie wieloletniej prognozie finansowej.

Uzasadnienie

W dniu 9 stycznia 2018 roku Marszałek Województwa Łódzkiego Pan Witold Stępień oraz Wicemarszałek Województwa Łódzkiego Pan Artur Bagieński zwrócili się do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi z wnioskiem o wydanie opinii o możliwości wykupu obligacji emitowanych przez Samorząd Województwa w wysokości 120.000.000,00 zł.

Na podstawie Uchwały nr XLVI/602/17 z dnia 19 grudnia 2017 roku Sejmik Województwa Łódzkiego postanowił o emisji obligacji, których celem zgodnie z § 2 Uchwały jest finansowanie planowanego w 2018 roku deficytu budżetu Województwa Łódzkiego oraz spłata wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu

kredytu bankowego oraz z tytułu emisji papierów wartościowych. Wskazanie celu emisji obligacji czyni zadość obowiązkowi wynikającemu z art. 32 ust.1 ustawy z dnia 15 stycznia 2015 roku o obligacjach (tekst jednolity: Dz.U. z2015 r., poz. 238 z późn. zm.), zgodnie z którym jeżeli emitentem jest jednostka samorządu terytorialnego określenie celu emisji jest obowiązkowe.

Sejmik Województwa Łódzkiego postanowił, że wyemituje obligacje na kwotę 120.000.000,00 zł, tj. 120.000 obligacji o wartości nominalnej 1.000,00 zł każda. Obligacje zostaną wyemitowane w następujących seriach: seria A18 o wartości do kwoty 5.000.000,00 zł, seria B18 o wartości do kwoty 5.000.000,00 zł, seria C18 o wartości do kwoty 5.000.000,00 zł, seria D18 o wartości do kwoty 5.000.000,00 zł, seria E18 o wartości do kwoty 5.000.000,00 zł, seria F18 o wartości do kwoty 5.000.000,00 zł, seria G18 o wartości do kwoty 5.000.000,00 zł, seria H18 o wartości do kwoty 5.000.000,00 zł, seria I18 o wartości do kwoty 5.000.000,00 zł, seria J18 o wartości do kwoty 5.000.000,00 zł, seria K18 o wartości do kwoty 5.000.000,00 zł, seria L18 o wartości do kwoty 5.000.000,00 zł, seria M18 o wartości do kwoty 5.000.000,00 zł, seria N18 o wartości do kwoty 5.000.000,00 zł, seria O18 o wartości do kwoty 5.000.000,00 zł, seria P18 o wartości do kwoty 5.000.000,00 zł, seria Q18 o wartości do kwoty 5.000.000,00 zł, seria R18 o wartości do kwoty 5.000.000,00 zł, seria S18 o wartości do kwoty 5.000.000,00 zł, seria T18 o wartości do kwoty 5.000.000,00 zł, seria U18 o wartości do kwoty 5.000.000,00 zł, seria V18 o wartości do kwoty 5.000.000,00 zł, seria W18 o wartości do kwoty 5.000.000,00 zł, seria X18 o wartości do kwoty 5.000.000,00 zł.

Cena emisyjna obligacji będzie równa wartości nominalnej. Wykup obligacji odbywać się będzie wg ich wartości nominalnej w latach 2022-2027, w następujących terminach: w roku 2022 nastąpi wykup obligacji o wartości do kwoty 20.000.000,00 zł - od serii A18 do serii D18, w roku 2023 nastąpi wykup obligacji o wartości do kwoty 20.000.000,00 zł - od serii E18 do serii H18, w roku 2024 nastąpi wykup obligacji o wartości do kwoty 20.000.000,00 zł - od serii I18 do serii L18, w roku 2025 nastąpi wykup obligacji o wartości do kwoty 20.000.000,00 zł - od serii M18 do serii P18, w roku 2026 nastąpi wykup obligacji o wartości do kwoty 20.000.000,00 zł - od serii Q18 do serii T18, w roku 2027 nastąpi wykup obligacji o wartości do kwoty 20.000.000,00 zł - od serii U18 do serii X18. Ostateczny termin wykupu obligacji określony został na dzień 31 grudnia 2027 roku.

Jedyny koszt związany z emisją obligacji ma stanowić zmienne oprocentowanie obligacji, równe stawce WIBOR6M, ustalonej na dwa dni robocze przed rozpoczęciem okresu odsetkowego, powiększonej o stałą marżę w okresie od emisji do wykupu danej serii obligacji, której różnicowanie dopuszczono dla poszczególnych okresów zapadalności obligacji. Oprocentowanie obligacji ma być naliczane od wartości nominalnej oraz wypłacone w okresach półrocznych liczonych od daty emisji, w następnym dniu po upływie okresu odsetkowego. Powyższe jest zgodne z zasadą określoną w art. 92 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którą jednostki samorządu terytorialnego mogą zaciągać jedynie takie zobowiązania finansowe, z przeznaczeniem na cel określony w art. 89 ust.1 pkt 2-4 oraz art. 90,

których koszty obsługi są ponoszone co najmniej raz w roku, przy czym kapitalizacja odsetek jest niedopuszczalna, natomiast dyskonto od emitowanych papierów wartościowych nie może przekraczać 5% wartości nominalnej. Wartość nominalna należna do zapłaty w dniu wykupu obligacji została ustalona, co wypełnia wymóg określony w art. 93 ust.1 ustawy o finansach publicznych.

Opinia Składu Orzekającego o możliwości wykupu obligacji wyrażona w sentencji niniejszej uchwały poprzedzona została analizą uchwały budżetowej, w szczególności w zakresie limitu zobowiązań z tytułu planowanej emisji papierów wartościowych, o którym mowa w art. 212 ust.1 pkt 6 w zw. z art. 89 ust.1 ustawy o finansach publicznych, oraz prognozy kwoty długu stanowiącej część wieloletniej prognozy finansowej Województwa Łódzkiego na lata 2018 - 2036. Budżet Województwa Łódzkiego na 2018 rok zakłada dochody w wysokości 903.416.571,00 zł oraz wydatki w kwocie 968.416.571,00 zł. Na pokrycie deficytu budżetu planowanego w kwocie 65.000.000,00 zł, a także na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytu bankowego (40.000.000,00 zł) oraz z tytułu emisji papierów wartościowych (15.000.000,00), Samorząd Województwa zaplanował przychody z tytułu emisji obligacji w kwocie 120.000.000,00 zł. Tym samym wypełniona została dyspozycja art. 91 ust.1 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którą suma zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz zobowiązań z wyemitowanych papierów wartościowych z przeznaczeniem na finansowanie przejściowego i planowanego deficytu, spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych i zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu UE, nie może przekroczyć kwoty określonej w budżecie. Przeznaczenie przychodów z tytułu emisji obligacji określone w budżecie Samorządu Województwa Łódzkiego mieści się w dyspozycji art. 89 ust.1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych. Kwota emisji obligacji została uwzględniona także w określonym w uchwale budżetowej na 2018 rok limicie zobowiązań, o którym mowa w art. 212 ust.1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.

Z prognozy kwoty długu, stanowiącej część wieloletniej prognozy finansowej wynika, że dług Województwa Łódzkiego na koniec roku 2018 wynosił będzie 340.300.000,00 zł, co stanowi 37,67% planowanych dochodów budżetu ogółem.

W prognozie przyjęto założenie, że począwszy od roku 2019 nie będą zaciągane nowe zobowiązania zaliczane do długu publicznego, a spłata wcześniej zaciągniętych zobowiązań będzie finansowana z nadwyżki dochodów nad wydatkami budżetowymi (*de facto* z nadwyżki operacyjnej).

Mając na względzie obowiązujące zasady liczenia dopuszczalnego poziomu obciążeń budżetu spłatami rat z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek, wyemitowanych obligacji i potencjalnych kwot wynikających z udzielonych poręczeń, określone w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, Skład Orzekający przy wydaniu niniejszej opinii wziął pod uwagę dane wykazane w Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Łódzkiego, w tym dotyczące prognozy kwoty długu, z których wynika, że obciążenie budżetu spłatami

rat z tytułu zaciągniętych i planowanych do zaciągnięcia zobowiązań nie przekroczy wskaźnika, liczonego na podstawie art. 243 ustawy o finansach publicznych, przy założeniu pełnej realizacji przyjętych w prognozie wielkości, przede wszystkim osiągnięcia w latach objętych prognozą zakładanych nadwyżek operacyjnych oraz realizacji planowanych dochodów ze sprzedaży majątku. W oparciu o dane dotyczące wykonania dochodów i wydatków budżetu za lata 2015-2016 oraz planowane wartości wykazane w sprawozdaniu z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za trzy kwartały 2017 roku, wskaźnik maksymalny spłaty zadłużenia dla roku 2018 kształtuje się na poziomie 13,43% (wg przewidywanego wykonania roku 2017 na poziomie 13,40%), natomiast obciążenie budżetu spłatą długu stanowić będzie 7,86% prognozowanych na ten rok dochodów ogółem. W kolejnych latach wskaźnik maksymalny w stosunku do obciążenie budżetu spłatą długu kształtować się będzie następująco: w 2019 roku – 11,50%/7,70%, w 2020 roku – 11,57%/6,66%, w 2021 roku – 12,27%/7,75%, w 2022 roku – 14,73%/8,12%, w 2023 roku – 14,13%/7,81%, w 2024 roku – 15,63%/7,52%, w 2025 roku – 14,99%/6,40%, w 2026 roku – 15,07%/3,74%, w 2027 roku – 13,06%/3,57%.

Skład Orzekający wskazuje jednak, że w 2019 roku Województwo Łódzkie założyło osiągnięcie nadwyżki dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi (tzw. nadwyżka operacyjna) w wysokości 131.840.000,00 zł, podczas gdy w roku 2018 wskazana nadwyżka została zaplanowana w wysokości 52.780.128,00 zł. Wzrost poziomu nadwyżki operacyjnej wynika w tym przypadku głównie z założenia, że w 2019 roku jednostka ograniczy znacząco poziom wydatków bieżących. Powyższe przekłada się na wzrost wskaźnika jednorocznego, wynoszącego dla 2019 roku – 15,69%, przy planowanym dla 2018 roku na poziomie 8,51%, mającego wpływ na wyliczenie maksymalnego wskaźnika spłaty zadłużenia dla kolejnych trzech lat budżetowych. Ponadto Województwo Łódzkie założyło osiągnięcie w latach 2018-2021 dochodów ze sprzedaży majątku w łącznej wysokości 70.719.950,00 zł (w poszczególnych latach odpowiednio: 24.062.000,00 zł, 17.959.350,00 zł, 5.487.600,00 zł oraz 23.211.000,00 zł). Należy podnieść, że uzyskanie wskazanych dochodów zawsze pozostaje obarczone ryzykiem, gdyż zależy od popytu na oferowane nieruchomości, natomiast wysokość tych dochodów, podobnie jak wysokość nadwyżki operacyjnej, wpływa na wysokość wskaźnika jednorocznego, a w efekcie dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia w trzech kolejnych latach budżetowych.

Mając na uwadze powyższe, jak również odległy termin wykupu obligacji, przypadający na lata 2022-2027, należy wskazać, że zapewnienie możliwości wykupu obligacji w tych latach wymaga konsekwentnych działań w zakresie realizacji prognozowanej wysokości dochodów budżetu jednostki, zwłaszcza dochodów bieżących oraz dochodów ze sprzedaży majątku, dyscypliny w ponoszeniu wydatków, zwłaszcza bieżących oraz stałego monitorowania realizacji budżetu jednostki w zakresie, jego wpływu na wieloletnią prognozę finansową, w tym na kształtowanie się relacji, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych,

a w razie potrzeby ewentualnego korygowania wielkości budżetów w poszczególnych latach, w szczególności korygowania poziomu planowanych wydatków oraz obciążeń budżetów spłatą długu, w sposób zapewniający zachowanie wymogów ustawowych.

Stosownie do ustaleń zawartych powyżej Skład Orzekający postanowił wydać opinię zawartą w sentencji niniejszej uchwały.

Od niniejszej uchwały, na podstawie art. 20 ust.1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, służy odwołanie do pełnego składu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.